

RĪGAS VĒSTURISKĀ CENTRA SAGLABĀŠANAS UN ATTĪSTĪBAS PADOME

2016. gada 23. novembris

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijā (VKPAI) Rīgā, Pils ielā 22 – 105

285. sēdes PROTOKOLS

Sēdē piedalās: Padomes locekļi: A.Kronbergs, J.Asaris, A.Lapiņš, D. Baltiņa, I. Tapiņa, I.Purmale, J.Zilgalvis.

Projektu pārstāvji:

E.Timofejevs, I.Rudzīte – projekts E.Birznieka – Upīša ielā 2/4;
E.Beernaerts – projekts Pulkveža Brieža ielā 28;
M.Kalvāne - projekts Pulkveža Brieža ielā 28, Balasta dambis 7;
J.Bērziņš – projekts Bīskapa gātē 2.

Sēdē piedalās:

A.Kušķis – Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments;
U.Bratuškins

Sēdi vada: A.Kronbergs

Sēdi protokolē: A.Rupenheite

Sēdi atklāj: 14.00

1.

Padomes 285. sēdes darba kārtība (pielikums nr. 1)

Padome apstiprina darba kārtību.

I.Tapiņa ierosina turpmāk, ja tiek skatīti jautājumi, kuri ir jau reiz izskatīti Padomē, izsūtīt kopā ar darba kārtību iepriekšējo sēžu lēmumus.

2.

Padomes 286.sēde

Turpmākās sēdes noteiktas 7. decembrī plkst. 14:00, 21. decembrī plkst. 14:00.

3.

Ēkas pārbūve E.Birznieka – Upīša ielā 4, Satekles ielā 1C, Satekles ielā 1B, Rīgā; Iesniedzējs: VKPAI

K.Kukaine informē par iesniegumu – iesniegts risinājums ēkas E.Birznieka – Upīša ielā 4, tomēr, izskatot iesniegumu, konstatēts, ka noticis arhitektūras idejas konkurss par ēkas jaunbūvi E.Birznieka – Upīša ielā 2, kura rezultāti nav apstiprināti Padomē. Tādēļ šobrīd Padomei iesniegts gan konkursa risinājums, gan Inspekcijā iesniegtais risinājums par vēsturisko ēku. E.Birznieka – Upīša ielā 4.

Projekta pārstāvis informē par konkursa norisi. Žūrija vienojās, ka šī ir specifiska vieta pilsētā, kur, ievērojot apbūves noteikumus, veidojas risinājums, kas neiederas konkrētajā pilsētvidē. Līdz ar to ir vēlme veidot arhitektonisku akcentu uz stūra, kas pārsniedz pieļauto apjomu (pieļauti 5 % no jumta platības, kas pārsniedz 21,3 m, bet ne augstāk kā 24 m).

Projekta autore informē par risinājumu. Skatā pa Elizabetes ielu, plānotais akcents nolasās ļoti slikti, tādēļ ir vēlme veidot lielāku akcentu.

VKPAI iesniegtais jautājums: ēkas E.Birznieka - Upīša ielā 4 risinājums – vai atjaunot vēsturisko ēku tās

vēsturiskajā izskatā, vai turpināt E.Birznieka - Upīša ielas 2 jauno apbūvi, vienlaikus paaugstinot šobrīd esošo ēku par vienu stāvu.

Koka ēka ir novērtēta kā vērtīga dēļ fasādes arhitektoniskā risinājuma, apjoma, jumta. Projekta pārstāvji informē, ka ēkas iekšienē nekas nav saglabājies.

K.Kukaine norāda, ka, saskaņā ar normatīvajiem aktiem, zaudējot kultūrvēsturiski vērtīgu ēku, tās vietā iespējams būvēt tikai tāda paša apjoma un materiāla ēku. Ēkas zaudēšanas gadījumā, svarīgi izlemt, vai pieļaujama ēkas kopija vai jauna ēka. Nav pilnīgas pārliecības, ka ēkas tehniskais stāvoklis ir tik slikts, ka nav iespējams atjaunot.

J.Zilgalvis: ja tiek pieļauts, ka ēka zudīs, tad vēsturiskās detaļas fasādēs netiks saglabātas. Ēka tiks uzbūvēta no jauna no moderniem materiāliem, tās koka apdare būs jauna. Līdz ar to uzskatu, ka kopiju nav pieļaujams veidot. Esošā fasāde nav tik bagāta un unikāla, lai to saglabātu, tādēļ tās vietā iespējams mūsdienīgāks risinājums, t. i. jauna ēka.

A.Lapiņš: paralēli tik liela apjoma jaunbūvei, neredzu problēmas saglabāt esošo nelielo koka ēku. Ir pietiekoši daudz zināšanu un prasmju koka ēku saglabāšanā, lai šāds projekts varētu tikt īstenots. Jo īpaši, ņemot vērā, ka platības ziņā nevarēs iegūt papildus telpu. Vēsturiskā ēka ir jāsaglabā.

D.Baltiņa: uzskatu, ka jāsaglabā vēsturiskā ēka.

I.Tapiņa: uzskatu, ka vēsturiskā ēka ir jāsaglabā. Arī normatīvie akti nosaka šādu prasību, turklāt piedāvātais jaunais risinājums nav pietiekoši kvalitatīvs.

I.Purmale: vēsturiskā ēka ir jāatjauno, turklāt nav pilnīga informācija par tās tehnisko stāvokli.

J.Asaris: blakus vēsturiskajai ēkai ir otra koka ēka, kas ļoti labi iekļaujas pilsētā. Līdz ar to uzskatu, ka jāsaglabā vēsturiskā ēka, nevis jāveido butaforija.

U.Bratuškins: uzskatu, ka šis projekts kopumā pilsētas ainavā ir problemātisks. Plānotā jaunbūve ir bīstami vienvēidīga no visām pusēm. Pateicoties papildus zemes gabalam gar Satekles ielu, tā kļūs vēl vienvēidīgāka. Bīstami būtu jaunbūves arhitektonisko artikulāciju paplašināt uz blakus esošās ēkas rēķina, tādēļ uzskatu, ka nepieciešams saglabāt esošo substanci. Šobrīd nav pietiekoši materiāli, lai pieņemtu lēmumu, jo risinājums vēl mainīsies.

A.Lapiņš: fasāde pret stūri ir ļoti monolīta, un kopumā fasādes gar ielu ir ļoti garas. Līdz ar to ir nepieciešamība pēc stūra akcenta, kas būtu lielāks. Iespējams, nepieciešams akcentu risināt ar fasādes arhitektūru, piemēram, dalījumu, nevis akcenta palielinājumu.

I.Tapiņa: piekrītu viedoklim, ka risinājums iedērbai pilsētvidē ir meklējams ar fasāžu arhitektūru, neveidojot lielāku akcentu.

A.Kušķis: Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 323.punkts nosaka: "Virš apbūves maksimālā augstuma atļauts tāds arhitektoniskais akcents, kas kalpo tikai kā ēkas arhitektoniskās kompozīcijas vertikāls elements un nav funkcionāli izmantojams".

D.Baltiņa: uzskatu, ka konkrētais konkurss uzvarējušais piedāvājums ir bezpersonisks Rīgas vēsturiskajā centrā, nedodot pievienoto vērtību, tas ir tehnisks projekts bez iejūtības pret apkārtējo vidi. Vieta ir sarežģīta, manāms, ka ekonomiskais spiediens ir ļoti liels, tomēr balsošu pret konkursa risinājumu.

Padome balso par lēmumu: Padome apstiprina konkursa rezultātu E.Birznieka-Upīša ielā 2 tālākai projektēšanai.

Par – 4 – A.Lapiņš, J.Asaris, J.Zilgalvis, A.Kronbergs;

Pret – 1 – D.Baltiņa;

Atturas – 2 – I.Purmale, I.Tapiņa.

Padomes lēmums: Padome apstiprina konkursa rezultātu E.Birznieka-Upīša ielā 2 tālākai projektēšanai.

Padome balso par lēmumu: Padome atbalsta kultūrvēsturiski vērtīgas ēkas E.Birznieka – Upīša ielā 4 saglabāšanu un atjaunošanu.

Par – 6 – I.Purmale, D.Baltiņa, J.Asaris, A.kronbergs, I.Tapiņa, A.Lapiņš;

Pret – 0;

Atturas – 1 – J.Zilgalvis.

Padomes lēmums: Padome atbalsta kultūrvēsturiski vērtīgas ēkas E.Birznieka – Upīša ielā 4 saglabāšanu un atjaunošanu.

4.

Biroja ēkas jumta stāva rekonstrukcija Bīskapa gatē 2, Rīgā, Iesniedzējs: VKPAI

K.Kukaine informē par iesniegumu.

J.Bērziņš informē par projektu. Piedāvāts paaugstināt ēku, veidojot jumtu daļēji no stikla, daļēji no kapara. Risinājums rada iespēju sakārtot pilsētvidi, piesedzot atklāto blakus ēkas pretuguns mūri.

A.Kronbergs vērš uzmanību, kā risināt jauno telpu uzkaršanas jautājumu, jo stikla jumts ir vērsts uz dienvidiem.

A.Kronbergs atgādina, ka Padome iepriekš ir pieņēmusi lēmumu, ka ēkas paaugstināšana ir pieļaujama līdz normatīvajos aktos pieļautajam augstumam.

A.Lapiņš: nav iebildumu pret piedāvāto risinājumu. Risinājums ir pieņemams.

J.Asaris: salīdzinot ar iepriekšējiem risinājumiem, turklāt risinājums paredz nosegt esošās tehniskās iekārtas, risinājums ir pieļaujams.

I.Purmale, A.Kušķis norāda, ka apbūves noteikumi – Vecrīgā un bulvāru loka teritorijā aizliegts izmantot logus jumta plaknēs un jumta plaknes stiklojumu, ja tas uztverams no publiskās ārtelpas un augstiem skatupunktiem, izņemot, ja tas nav paredzēts kāpņu telpas izgaismojumam.

Vienlaikus, atzīst, ka risinājums ir pozitīvs meklējums.

U.Bratuškins: uzskatu, ka attīstības virziens ir pareizs – radīta lakoniska, vienlaikus atšķirīga forma. Esošajā redakcijā par daudz mehāniska pieeja, tādēļ vēl jāstrādā vēl pie konkrētā risinājuma (stikla īpatsvars utt.), lai to padarītu individuālāku un salāgotu ar apbūves noteikumiem. Pati ēka ir ar vairākām konkrētām detaļām, ko nepieciešams ievērot arī jaunajā jumta daļā, radot detaļas, ciktāl tās nemazina objekta arhitektonisko iecerī.

I.Tapiņa: pozitīvi, ka ir mēģinājums ēkas attīstību risināt lakoniskā veidā. Tomēr tālākā realizācijā varētu rasties uzkaršanas un citi sarežģījumi, kas ir arī pamats apbūves noteikumiem, tādēļ projekta atbalstīšana nav viennozīmīga. Iespējams, turpmākajā attīstībā tas varētu pārvērsties pārāk daudz, cenšoties nodrošināt atbilstošu funkcionēšanu.

D.Baltiņa: piekritu viedokļiem, ka meklējumi jumta izbūvei ir pozitīvi, tomēr uzskatu, ka konkrētais risinājums nav vēl atbalstāms.

A.Kronbergs: uzskatu, ka risinājums ir atradums. Galvenā problēma varētu būt noturēt risinājumu šajā vienkāršībā. Ja tas izdotos, tad risinājums būtu kvalitatīvs pienesums pilsētai, kas rāda skaidru jaunā un vecā saderību. Atbalstu risinājumu tālākai izstrādei. Svarīgi atrisināt atbilstību apbūves noteikumiem, kuri

šajā gadījumā ierobežo risinājumu.

Padome balso par lēmumu: atbalstīt iesniegto jumta pārbūves ieceri ēkā Bīskapa gātē 2, Rīgā.

Par – 4 – J.Asaris, A.Lapiņš, I.Purmale, A.Kronbergs;

Pret – 0;

Atturas – 3 – D.Baltiņa, J.Zilgalvis, I.Tapiņa.

Padomes lēmums: atbalstīt iesniegto jumta pārbūves ieceri ēkā Bīskapa gātē 2, Rīgā.

5.

Arhitektūras ideju konkursa nolikums ēkai Pērses ielā 2a; Iesniedzējs: VKPAI

A.Kronbergs atgādina Padomes iepriekšējo lēmumu.

M.Ulāns informē par konkursa noteikumiem, īpaši iekļauto formulējumu konkursa konteksta izklāstā.

U.Bratuškins norāda, ka Padome iepriekš izvirzīja vispārīgāku viedokli, neatsaucoties uz konkrētiem risinājuma variantiem, kā šobrīd paredzēts noteikumos. Iespējams nevajag uzsvērt konkrētu piemēru, var minēt tikai veikto analīzi.

Katrs dalībnieks var veikt savu pilsētībūvnieciskās situācijas analīzi un risināt projektu.

D.Baltiņa: sagatavotās analīzes ir jāpievieno konkursa materiāliem. Ir svarīgi paskaidrot, kādēļ pieļaujama Padomē nolemtā atkāpe.

A.Kušķis: konkrētu piemēru iespējams iekļaut pamatojumā par atkāpi. Nav nepieciešams uzsvērt, ka paaugstināšana ir prasība, bet tikai pieļaujāmība.

I.Tapiņa: priekšlikums neminēt par analīzi, bet pievienot analīzes materiālu pie konkursa materiāliem, kuru iespējams izmantot, bet iespējams arī veikt savu analīzi.

Padome diskutē par konkursa konteksta redakciju un principiem, ko iekļaut.

Padome balso par lēmumu: Padome atbalsta arhitektūras ideju konkursa nolikumu ēkai Pērses ielā 2a, Rīgā, ar redakcionālām izmaiņām konkursa konteksta izklāstā: .. radīt loģisku un pilsētvidē iederīgu būvapjomu, kur ēkas augstums ir mainīgs dažādajā apkārt esošās apbūves situācijā, veidojot pāreju no dažāda augstuma ēkām, neveidojot viengabalainu paaugstinātu apbūvi”.

Par – 7 - A.Kronbergs, J.Asaris, A.Lapiņš, D. Baltiņa, I. Tapiņa, I.Purmale, J.Zilgalvis;

Pret – 0;

Atturas – 0.

Padomes lēmums: Padome atbalsta arhitektūras ideju konkursa nolikumu ēkai Pērses ielā 2a, Rīgā, ar redakcionālām izmaiņām konkursa konteksta izklāstā: .. radīt loģisku un pilsētvidē iederīgu būvapjomu, kur ēkas augstums ir mainīgs dažādajā apkārt esošās apbūves situācijā, veidojot pāreju no dažāda augstuma ēkām, neveidojot viengabalainu paaugstinātu apbūvi”.

6.

Detālpilānojumā projekts Pulkveža Brieža ielā 28, Rīgā; Iesniedzējs: VKPAI

I.Jekale informē par iesniegumu.

Detālpāņojumā paredzēts konkrēts zemes gabalu sadalījums, kas liecina par konkrēta projekta īstenošanu teritorijā. Dokumentu pielikumā pievienota informācija par notikušu arhitektūras ideju konkursu un pirmās vietas ieguvēju. Līdz ar to detālpāņojums ir iestrāde, lai īstētu šo projektu teritorijā. Paskaidrojuma rakstā apbūves telpiskās kompozīcijas izvietojumā ir aprakstīta iecere, kur uzmanība tika pievērsta principam par veidotu telpisku noslēgtu apjomu, funkcionāli atvērtu, motīvs par cirka telti. Inspekcija uzskata, ka nav pietiekoši izvērtēta idejas ietekme uz tuvāko apkārtni, t.sk. kultūrvēsturisko nozīmīgo teritoriju; nav skaidrs dalījuma princips – nav pamatota struktūra, kas ir neraksturīga teritorijai; pēc pirmās kārtas īstenošanas, neskaidra attīstība teritorijā, kur plānota autoosta un dzelzceļa stacija.

Projekta pārstāvis informē par detālpāņojuma attīstības stadiju – Padome jau tika informēta par detālpāņojuma izstrādi, kā arī par notikušo konkursu. Šobrīd notiek sabiedriskā apspriešana.

M.Kalvāne informē par projekta izstrādi, kas ir mainījies, līdz ar likumdošanas maiņu.

U.Bratuškins: uzdod jautājumu, vai detālpāņojuma sastāvā nav apbūves noteikumi, kur iespējams atrunāt visus parametrus par apbūves specifiskām prasībām?

I.Jekale informē, ka noteikumi ir, atrunājot, ka jāskatās kontekstā ar risinājumu. Tomēr tie nav pietiekoši precīzi. Ir tikai norāde, ka tālākajā procesā, jāievēro konkursa ideja. Inspekcija uzskata, ka paredzētais risinājums, kas ietver arī zemes gabalu sadalījumu, nav izvērtēts kontekstā ar detālpāņojumu.

Jautājums par stāvvietas izbūvi, kas ir attēlota plānā, bet pietrūkst paskaidrojumu par pamatojumu zemes gabalu sadalījumam šim nolūkam.

Projekta pārstāvis informē, ka iespējamajai stacijai un autoostai ir rezervēti zemes gabali.

A.Kronbergs: galvenā problemātiskā situācija varētu būt par staciju, par kuras risinājumu nav skaidrība.

I.Purmale informē, ka vieta tiek rezervēta vilciena stacijai, bet situācija vēl nav skaidra līdz galam. Līdz ar to šobrīd nevar prasīt attīstītajam projektēt risinājumu saistībā ar staciju.

Autoostai nav interese par staciju šajā vietā, taču oficiāli tas nav apstiprināts. Atsauce uz konkursa nosacījumiem ir plāņojumā. Kopumā risinājums ir atbalstāms, detalizētāk iekļaujot informāciju par konkursa risinājumu.

A.Kušķis: Pašvaldība uztver plāņojumu kā konkrēta konkursa rezultāta īstenošanu, un tas ir atbalstāms. Ja risinājums neīstēnosies, detālpāņojums tiks grozīts.

A.Kronbergs iepazīstina ar G.Prinča viedokli.

Projektētājs informē, ka mazstāvu apbūve tiks ievērtēta noteikumos.

D.Baltiņa atstāj sēdi. Viedoklis par turpmākajiem jautājumiem tiks atsūtīts pēc sēdes.

U.Bratuškins: jānodrošina, ka zemes gabalu sadalīšanas procesa rezultātā netiek apdraudēta publiskās telpas integritāte.

Padome balso par lēmumu: Padome atbalsta detālpāņojuma projekta zemes vienībai Pulkveža Brieža ielā 28, Rīgā, idejas risinājumu, ar piebīdēm – precīzi izstrādāt apbūves noteikumu redakciju, nosakot būtiskākās lietas: paredzot nākotnē dzelzceļa un autoostas izbūvei nepieciešamās teritorijas aizsargjoslas, noteikt nepieciešamos ierobežojumus, lai aizsargātu kultūrvēsturisko apbūvi gar Ganību dambi, nodrošināt publiskās ārtelpas integritātes saglabāšanu, pārliecinot par iespēju pie konkrētā zemes gabalu sadalījuma izveidot infrastruktūras objektus, t.sk. autostāvvietas plāņojumus.

Par – 6 - A.Kronbergs, J.Asaris, A.Lapiņš, I. Tapiņa, I.Purmale, J.Zilgalvis;

Pret – 0;

Atturas – 1 – D.Baltiņa.

Padomes lēmums: Padome atbalsta detālplānojuma projekta zemes vienībai Pulkveža Brieža ielā 28, Rīgā, idejas risinājumu, ar piebīdēm – precīzi izstrādāt apbūves noteikumu redakciju, nosakot būtiskākās lietas: paredzot nākotnē dzelzceļa un autoostas izbūvei nepieciešamās teritorijas aizsargjoslas, noteikt nepieciešamos ierobežojumus, lai aizsargātu kultūrvēsturisko apbūvi gar Ganību dambi, nodrošināt publiskās ārtelpas integritātes saglabāšanu, pārliecinot par iespēju pie konkrētā zemes gabalu sadalījuma izveidot infrastruktūras objektus, t.sk. autostāvvietas plānojumus.

7.

Lokālplānojums zemesgabalam Balasta dambī 7, Rīgā; Iesniedzējs: SIA "Metrum"

M.Kalvāne informē par iesniegumu.

Veikta skatu analīze par jaunā apjoma uztveramību no visas pilsētas.

A.Lapiņš uzdod jautājumu par zaļās zonu apjomu.

Cik tuvu jaunā ēka būtu vēsturiskajam jahtklubam?

Projektētāja informē, ka attālums ir nedaudz vairāk kā 10 m, pamatojoties uz iepriekš saskaņoto projektu.

Nav noteikts konkrēts stāvu skaits, konkurss jāorganizē, ja tiek būvēts augstāk par 6 stāviem.

A.Kušķis uzdod jautājumu par izmaiņām zaļās zonas apmērā (samazinājumu). Iespējams, nepieciešams precizēt, citādi rodas maldīgs iespaids par apstādījumu patieso apjomu.

Projektētāja informē, ka mēģināts rast vienotu risinājumu kontekstā ar blakus projektu. Zaļā zona plānota kā krastmalas labiekārtojums.

A.Kronbergs vērš uzmanību uz iespēju izveidot pazemes būvi, kas ir ļoti svarīga, lai nodrošinātu nepieciešamā apjoma autostāvvietas.

Padome pieņem zināšanai sniegto informāciju par lokālplānojumu. Vērš uzmanību, ka nepieciešams saglabāt vēsturisko jahtkluba ēku.

Sēdi slēdz plkst. 16:50

Sēdi vadīja:

A.Kronbergs

Sēdē piedalījās:

J.Asaris

D. Baltiņa

A.Lapiņš

I.Tapiņa

I.Purmale

J.Zilgalvis

Sēdi protokolēja:

A.Rupenheite